

Европейска
комисия

ПРАВТА НА ГРАЖДАНИТЕ НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО, ЖИВЕЕЩИ В ЕС, В СЛУЧАЙ ЧЕ НЕ БЪДЕ ПОСТИГНАТО СПОРАЗУМЕНИЕ

Март 2019

Аз съм гражданин на Обединеното кралство, живея в държава — членка на ЕС. Ще имам ли все още право да живея в Обединеното кралство, след като то се оттегли от ЕС?

Всички държави — членки на ЕС, изготвят понастоящем мерки, които да гарантират, че гражданите на Обединеното кралство, които пребивават законно на техните територии на датата на оттеглянето, ще продължат да се считат за законно пребиваващи.

След като обаче Обединеното кралство се оттегли от ЕС, гражданите на Обединеното кралство вече няма да бъдат граждани на ЕС, а ще станат граждани на трети държави. Следователно по принцип Ви вече няма да попадате в обхвата на разпоредбите на ЕС за свободното движение.

Това означава например, че дори ако сте придобили право на постоянно пребиваване в държава членка, това не Ви дава правото да се придвижвате и да живеете в друга държава членка.

Вашето право на пребиваване като гражданин на трета държава ще се определя от националното законодателство и от директивите на ЕС относно законната миграция. (вж. също така следващия въпрос).

Какво трябва да направя като гражданин на Обединеното кралство, ако желая да продължа да живея в ЕС?

Всички държави членки следва да бъдат готови да издават разрешения за пребиваване като доказателство за правото Ви на престой в тази държава членка и правото Ви на работа в нея. Тези разрешения могат да бъдат временни за първоначален преходен период, но следва постепенно да бъдат заменени от окончателни разрешения съгласно единния формат на ЕС. Все пак, за да получите такова разрешение за пребиваване, може да се наложи да вземете някои административни мерки, в зависимост от подхода, избран от държавата членка, в която живеете. Моля, проверявайте постоянно актуализирания преглед на конкретните мерки на държавите членки на [уебсайта за подготовката за Брексит](https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en)¹ на Европейската комисия.

Ако вече сте живели в държава членка законно и непрекъснато за период от пет или повече години и отговаряте на съответните други условия, можете да кандидатствате за статус на дългосрочно пребиваващ². Ако сте живели в държава — членка на ЕС, за период, по-малък от пет години, повечето държави членки ще отчитат периодите на законно пребиваване в тази държава членка като част от изискваните пет години. Някои държави членки вече може да приемат заявления за такива разрешения за пребиваване преди датата на оттегляне.

¹ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en

² Директива 2003/109/ЕО на Съвета относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни Трябва да се отбележи, че посочената директива не се прилага в Ирландия и Дания.

Аз съм гражданин на Обединеното кралство. Какъв ще бъде статусът на членовете на моето семейство, които не са граждани на ЕС³, но живеят в държава — членка на ЕС?

Членовете на Вашето семейство, които не са граждани на ЕС, вече няма да се ползват от правата, от които са се ползвали съгласно разпоредбите за свободното движение в ЕС⁴. Те няма да могат да се ползват от правата за свободно движение в ЕС, дори ако преди датата на оттегляне са придобили право на постоянно пребиваване в съответствие с Директивата на ЕС за свободното движение. Статусът им ще бъде определен от националното законодателство и правилата на ЕС относно събирането на семейството⁵.

Контролен списък за гражданите на Обединеното кралство и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС:

- Ако още не сте го направили, следва да се **регистрирате** в съответните **национални органи**⁶ на държавата членка, в която живеете, и да получите удостоверение за регистрация (за граждани на Обединеното кралство, когато е приложимо) или карта за пребиваване (за членове на семейството от трети държави).
- **Информирайте се относно мерките, които Вашата държава членка на пребиваване въвежда**, за да се **гарантира запазването на правото на пребиваване на законно пребиваващите граждани на Обединеното кралство** (и членовете на техните семейства), както и за графика за тяхното изпълнение. Обзор на текущата подготовка от страна на държавите членки можете да намерите на [уебсайта за подготовката за Брексит](#)⁷ на Европейската комисия. Повече информация можете да получите от съответните **национални органи** на държавата членка, в която пребивавате.
- **Вземете** от съответните национални органи **документите за пребиваване** веднага щом станат готови. Важно е да разполагате с тези документи когато пътувате в чужбина.

Като гражданин на Обединеното кралство, какви ще бъдат правата ми по отношение на работата и социалната сигурност в държава — членка на ЕС?

В случай че не бъде постигнато споразумение, Вие и членовете на Вашето семейство вече няма да се ползвате от правата, от които сте се ползвали съгласно разпоредбите на ЕС за свободно движение, когато Обединеното кралство е било държава членка на ЕС. Вашето положение ще се урежда от правилата на ЕС за граждани на трети държави и от националните правила в съответната държава — членка на ЕС. Въпреки че положението в отделните държави членки ще е различно, много държави членки се подготвят да отпуснат за определен период на граждани на Обединеното кралство преференциален статус съгласно националното законодателство. Когато не е въведен такъв статус, ще трябва да отговаряте на специфичните условия, установени от правото на Съюза и от националното право относно граждани на трети държави, за да продължите да живеете и да работите в държава — членка на ЕС. Вашите социалноосигурителни права също може да се променят.

Повече информация относно правилата на ЕС и националните правила за законна миграция в държавите — членки на ЕС, приложими за граждани на трети държави, е публикувана на [уебсайта на Европейската комисия](#)⁸ и на [портала на ЕС за имиграцията](#)⁹.

³ Членове на семейството, които са граждани на Обединеното кралство или на друга трета държава.

⁴ В една ситуация след датата на оттегляне членовете на семейството на граждани на Обединеното кралство, които не са граждани на ЕС, могат да запазят правото си на пребиваване в приемащата държава членка съгласно разпоредбите на ЕС за свободното движение: при условие че правото им на пребиваване е било отделено от правото на гражданин на Обединеното кралство (по това време гражданин на ЕС) преди датата на оттегляне и сега е самостоятелно право на пребиваване. Това е възможно в случай на смърт на член на семейството на гражданин на Обединеното кралство или в случай на развод.

⁵ Директива 2003/86/ЕО на Съвета относно правото на събиране на семейството

⁶ https://europa.eu/youreurope/citizens/national-contact-points/index_en.htm?topic=living-abroad

⁷ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en

⁸ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration_en

⁹ <https://ec.europa.eu/immigration>

Като гражданин на Обединеното кралство в ЕС Ви се препоръчва следното:

- да търсите от органите на държавата членка, в която живеете, информация за правилата и процедурите, които трябва да следвате, за да продължите да живеете и работите там;
- да получите доказателствени документи за периодите на работа, пребиваване, обучение и внасяни данъчни вноски в държавата членка, в която живеете;
- незабавно да подадете заявление за временен или постоянен статус на имигрант по силата на националните правила в областта на имиграцията.

За повече информация следва да се консултирате с информационната бележка [„Въпроси и отговори относно последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз без ратифициране на споразумението за оттегляне“](#)¹⁰.

Какъв статус ще имам, ако съм едновременно гражданин на Обединеното кралство и гражданин на държава — членка на ЕС?

Ако сте с двойно гражданство — на Обединеното кралство и на държава — членка на ЕС, ще останете гражданин на ЕС въз основа на Вашето гражданство на държава — членка на ЕС. Ще запазите изцяло правото си на свободно движение и пребиваване съгласно разпоредбите на ЕС за свободното движение.

Пример: Ако сте с двойно гражданство (гражданин на Обединеното кралство и на Испания) и учите във Франция, и след датата на оттегляне Вие ще продължите да ползвате правото си да живеете и учите във Франция, съгласно разпоредбите на ЕС за свободното движение, тъй като все още сте гражданин на ЕС.

Какъв ще бъде моят статус като гражданин на Обединеното кралство, който живее в държава — членка на ЕС, като член на семейството на гражданин на ЕС?

Това зависи от това дали гражданинът на ЕС, на чието семейство сте член (например Ваш/а съпруг/а) пребивава в държава членка, на която е гражданин.

Гражданин на ЕС, пребиваващ в държава членка, различна от тази, на която е гражданин, е „мобилен гражданин на ЕС“. Ако сте член на семейството на мобилен гражданин на ЕС, ще се ползвате от правата на ЕС на свободно движение, които произтичат от правата на мобилния гражданин на ЕС¹¹.

Пример: Граждани съответно на Обединеното кралство и Чехия са сключили граждански брак. Преди датата на оттеглянето и двамата са работили в Германия и всеки един от тях от свое име се е ползвал от правото на пребиваване в съответствие с Директивата на ЕС за свободното движение. След датата на оттегляне гражданинът на Обединеното кралство може да остане и да продължи да работи като всеки друг член на семейството на мобилен гражданин на ЕС, който не е гражданин на ЕС.

Това при определени обстоятелства може да се прилага и в държавата членка, чието гражданство притежава гражданинът на ЕС, при условие че той се е върнал там от друга държава членка, в която е пребивавал.

Ако обаче сте член на семейството на гражданин на ЕС, който е гражданин на държавата членка, в която живеете, и който никога не е упражнявал правата си на свободно движение (т.е. немобилен гражданин на ЕС), тогава няма да можете да се ползвате от права съгласно разпоредбите на ЕС за свободното движение. Вашите права ще бъдат определени от законодателството на ЕС за имиграцията и националните имиграционни закони.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/contingency-ganda_en.pdf

¹¹ Семейната връзка с гражданина на Обединеното кралство трябва да е била вече установена, когато гражданинът на ЕС е живял в друга държава членка.

Като гражданин на Обединеното кралство, живеещ в държава — членка на ЕС, ще имам ли право да избирам и да бъда избран в местни избори?

Считано от датата на оттегляне вече няма да имате право да гласувате в местни избори в държавата членка, в която живеете, съгласно правото на ЕС.

Всяка държава — членка на ЕС, определя дали и при какви условия можете да участвате в местните избори като гражданин на трета държава. Така държавата членка, в която живеете, може да вземе решение да Ви предостави избирателни права като на всеки друг гражданин на трета държава или въз основа на принципа на реципрочност. Трябва да проверите в държавата членка, в която живеете, дали имате право на гласуване в местни избори.

Ако сте били избрани да изпълнявате определена функция в местен орган в държавата членка, в която живеете, следва да проверите в компетентния орган на тази държава членка дали имате право да продължите да изпълнявате функциите си до края на мандата съгласно националното законодателство на тази държава членка.

Като гражданин на Обединеното кралство, живеещ в държава — членка на ЕС, ще имам ли право да избирам и да бъда избран в изборите за Европейски парламент?

Като гражданин на Обединеното кралство вече няма да имате право да избирате и да бъдете избран в изборите за Европейски парламент съгласно правото на ЕС, считано от датата на оттеглянето, но що се отнася до местните избори, може да запазите това си право, ако това е предвидено в националното законодателство.

Служба за публикации

© Европейски съюз, 2019 г.
Повторното използване е разрешено, при условие че се посочи източникът.
Политиката на повторно използване на документите на Комисията е регламентирана с Решение 2011/833/ЕС (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39).

Print ISBN 978-92-76-00529-2 doi:10.2775/07806 NA-03-19-141-BG-C
PDF ISBN 978-92-76-00558-2 doi:10.2775/019637 NA-03-19-141-BG-N